

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 1. — kr.
Félévre 5 2. — " "
Negyedévre 2 3. — 50 " "
Egy hétre 1 4. — " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IJ. MÓRÍ CZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Negyedéves pótló sorért 5 kr. Nagyobb hirdetések a többi szí-
vességük a kiadó szerinti jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjma-
den külön beiktatást 30 kr.

Közülések napja.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 29.

A törvény határozmányai értelmében a közkereseti társaságok minden év első negyedében kötelesek megtartani évi közgyűléseiket. A »Debreczen« mindig híven beszámolt a lefolyt gyűlésekről s ezt szándékozik tenni most is. Azonban nem lehet csodálkozni, ha a tegnapi napot külön kiemeljük, mert nemcsak számban, hanem eredményben is kiváló a többi közgyűlési napok közül. Nem kevesebb mint 12 egyesület, társulat és testület tartott tegnap gyűlést, hogy beszámoljon működéséről s épen városunk legnagyobb jelentőségű testületei és társaságai voltak azok, — melyek azt a beszámolást tegnap végezték.

Örömmel győződünk meg ismételtén a tegnap lefolyt gyűlések tárgyalásából városunk közgazdasági és kulturális emelkedéséről, amennyiben olyan tényekről hallhattunk beszámolni, — amelyek városunk hírét és dicsőségét messze fogják hirdetni hosszú időnkig.

Az egyik Debreczen közgazdaságának leghatalmasabb irányítója, a Debreczeni Első Takarékpénztár, egyrészt a város, másrészt a saját életében állított messze világitó határkövet, midőn elhatározta, hogy 500 frt névértékű részvényi birtokosainak nem kevesebb mint 100 frt osztalékot ad részvényenként s hogy ez a szép eredmény az ő létrehozójának is emlékezetes maradjon, ve-

zérigazgatójának, Szepessy Antalnak a tiszta jövedelem 1 százalékát juttatta rendkívüli jutalomképen. Örömmel jegyezzük fel ezt a nagyjutalomban eseményt.

Nem kisebb fontossága az ügyvédi kamara közgyűlése sem, mely szintén tevékeny munkásságáról számol be.

De szintén vetekszik ezekkel, ha ugyan jelentőségére nézve felül nem mulja azt a másik közgazdasági társulat, a helyi vasut tegnap közgyűlésének lefolyása.

Nem kevesebbről van szó ugyanis mint a helyi vasut vonalainak vilamos erőre átalakításáról kapcsolatban a város közvilágítása rendezésének napirenden levő kérdésével.

Ha ez a terv sikerülni fog, beláthatatlan annak súlya és jelentősége városunk fejlődésére. Egyelőre nem kívánunk részletesen belemenni e kérdés tárgyalásába, de a figyelmet reá felhívni el nem mulaszthatjuk... Vivat crescat, floreat!...

Márczius utolsó vasárnapja egész özőnét nyújtotta a közgyűléseknek, mivel a törvény értelmében a közkereseti társaságok minden év első negyedében kötelesek beszámolói működésük eredményéről. Debreczen városában oly élénk a társas érintkezés, a közös érdekek előmozdítására társulások által való törekvés, hogy alig jut ki az év első három hónapjának ünnepeiből az idő, hogy valamennyit meg lehessen tartani. Így történt, hogy az utolsó vasárnapra nem kevesebb, mint 12. társaság közgyűlése szorult ki a kalendáriumból.

többi keresztyén felekezetekkel, addig másrészt az összes bevett keresztyén vallásfelekezetek közti egyenlőséget mondja ki s 300 év méltóságának, üldözésének, szegényének vét véget, a magyarban csak az állampolgárt tekinti és egy oly panaceát helyez kilátásba, melynek korszerű megvalósítása után most is ohajtozva vágyunk, reménykedünk s a magyar protestantizmus küzdelmeinek egyik célpontját képezi, mely felé, ha kissé lassan is, de mégis haladunk.

A 21. törvényezik a nemzeti szint és az ország czimerét helyezi vissza ősi jogaiba, a 22. cikk a nemzeti őrseregről intézkedik s a dicső honvédség alapját veti meg. — A 23. törvényezik a szabad királyi városokról, a 24. a községi választásokról, 25. a Jász-Kun kerületekről, 26. a hajdu kerületekről, 27. Fiume és Buccari szabad tengerkereskedési kerületekről, 28. a nádori méltóságok köztött hivatalokról, 29. az ország hivatalnokairól, 30. a felelős miniszternek a közlekedés iránti teendőiről, 31. a színházokról, mint kisebb alkotások összhangzatosan egészítik ki az előbbieket.

Es ezek után bizonyára az egész mélyen tisztelt hallgatóság velem együtt abban a meggyőződésben lesz, hogy Magyarország újjászületését csakugyan a negyvennyolcadiki

Az egyes gyűlések lefolyásáról kiküldött tudósítónk a következőkben számolnak be:

A debreczeni első takarékpénztár 51-ik közgyűlése.

A debreczeni első takarékpénztár évi rendes közgyűlést tegnap, f. hó 28-án délelőtt 10 órakor tartotta meg az intézet Kossuth-utcai üzleti helyiségének másodemeleti üléstermében.

A közgyűlés lefolyásáról jelenvolt tudósítónk a következőket írja:

Szepessy Antal vezérigazgató kevéssel 10 óra után nyitja meg a közgyűlést. Melegen üdvözlö a megjelent nagyszámú részvényeseket ez ötvenedik közgyűlés alkalmából. Konstatálja, hogy a közgyűlés kellőképp meghirdette az alapszabály, mint a kereskedelmi törvény értelmében. Bejelenti, hogy a közgyűlés határozatképes, a mennyiben megjelent 34 részvényes, 613 részvény képviselőben, 534 szavazati joggal. Felkéri a közgyűlést, hogy a tárgyalás vezetésére elnököt válasszon.

A közgyűlés éljenzések közt Szepessy Antalt választja meg elnöknek.

Szepessy Antal megköszönvén a bizalmat a közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére Marton Imre igazgatóság jegyzőt a hitelesítésére Ormódy Lajos és Kozzorus Lajos részvényeseket kéri fel, míg a szavazatszedő küldöttség tagjaiul, Komlóssy Dezső, Csanak József és Lukács Armin részvényeseket ajánlja, kiket a közgyűlés megválaszt.

Ezután Marton Imre jegyző olvassa az igazgatóság jelentését és az 1896 üzletevről szóló számadást s indítványt az évi nyereség felosztása iránt.

Az évi jelentés megemlékezik a múlt évben lefolyt 50 éves jubileumról s a takarékpénztár 50 éves múltjáról megírott köny-

törvényhozás eszközölte; ez tette, hogy „Magyarország nem csak volt, hanem lesz.“ Ezért vállalhatja magát minden igaz magyar ember büszkén negyvennyolczasnak, legyen bár kormánypárti, vagy ellenzéki. 48. mindnyájunknak közös és drága alkotásokat adott.

Am ne gondoljuk, hogy a hanyatló, a haldokló és az újjászülető Magyarország között betöltetlen űr tátong s ha a természetben nincs ugrás sehol, a magyar történetben van. Nem! 1848, mint mondám, majdnem 60 év munkájának, részszertint reformjainak gyümölcse.

Már 1790—91-ben kezd, a II. József féle kegyetlen támadások következtében feléledni a magyar s a francia forradalomnak is hatása alatt megragadja a reformok utáni vágy. Az I-14 törvényezikkekujra biztosítani óhajják az ország alkotmányos jogait, az ifjak neveléséről a magyar nyelv megtartásáról történik intézkedés, az 1791, 26 és 27. törvényezikkek visszaadják nagyjából a protestánsok és görög keletiek jogait, a jobbágyok sorsa javul, a törvényellenesen behozott urbáriumokat törvényesítik, ugyszintén a polgárok és nem nemesek pörösködési képessége is szélesebb körűvé válik. A 67. törvényezik nagy reformbizottságot küld ki s ha egy kiváló történetirónk

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

Emlékbeszéd.

— Irta s a debreczeni ev. ref. főiskola 1897. márczius 15-iki emlékünnepeylen elmondta:

Dr. Bartha Béla
jogtanár.

(Folyt és vége.)

A 17. törvényezik után, mely a megyei választásokról röviden intézkedik, a 18. a sajtótörvényt tartalmazza s a legfőbb alkotmányos szabadságot, a sajtószabadságot és esküdtszéki intézményt iktatja törvénybe s a modern Magyarország alapvető törvényei közé tartozik, nek irodalmunk, közéletünk fellendülését első sorban köszönjük; e jog, ha út is sebeket, a nagy Napoleoa szerint be is gyógyítja azokat.

A 19. törvényezik a magyar egyetemet függetleníti a bécsitől s biztosítja a tanulás és tanítás szabadságát.

A 20. törvényezik „a vallás dolgában“ szerény czim alatt, míg egyrészt az unitárius és görögkeleti vallást teljesen egyenjogusítja a

vet egy a részvényeseknek, mint a társintézeteknél szétküldötték.

A betérjett számítások és kimutatások szerint az 1896-dik év üzleti eredménye 158.421 frt 73 kr. nyereséget tüntet ki, melyhez hozzáadva az 1895-dik évről 325 frt 80 krt, rendelkezésre áll jelenleg: **158.747 frt 53 kr.**

Ezen nyereség felosztására vonatkozólag az igazgatóság a következő javaslatot terjesztette elő:

Fordítottassék: A tartaléktöke emelésére 15.000 frt. Nyugdíj-alaptöke emelésére 4.000 frt. Igazgatóság jutalékául, a tiszta nyereségnek 6%-ja 9.505 frt 30 kr. Tisztviselők jutalékául, a tiszta nyereségnek 2 1/2%-ja 3.960 frt 54 kr. Osztalékul a részvényeseknek, részvényenként 100 frt juttatva 120.000 frt. Házak tartalék-alapjára 2.000 frt. Adakozásokra 1.420 frt a fentmaradó 2.861 frt 69 kr pedig az 1897. évre előrevittessék. Együtt 158.747 frt 53 kr.

E szerint minden egyes részvény után osztalékul 100 frt adatván, ez összeg a 2-ik számú szelvényre, az intézet pénztáránál helyben és a Magyar általános hitelbanknál, Budapesten már folyó 1897. év márczius 29-dik napjától kezdve felvehető.

Az évi jelentés megemlékezik még Kiss Sándornak a múlt év végén bekövetkezett elhunytáról, ki a társulatnak 25 éven keresztül könyvvezetője, 1876 óta pedig nyugdíjasa volt a kinek temetésén az intézet kegyeletét leróttuk.

Az 1894. február 25-én tartott közgyűlés által 3 évre választott igazgatósági tagok megbízása a folyó évi április 1-jével lejár minél fogva tisztüket a közgyűlés kezeibe letették s bennük helyezett bizalomért köszönetét mondván, kéri a közgyűlést miszerint a következő 3 évre 10 igazgatósági tagnak választását megejteni méltóztatásuk.

Kossorus Lajos indítványára az igazgatóságnak, a felügyelőbizottságnak és tisztviselőknek a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavaztunk mult évi buzgó és lankadatlan munkásságukért.

Az érdem jutalma.

Igen szép jelenet következett ezután, a melylyel a közgyűlés szeretett vezérigazgatójának az intézet emelése körül kifejtett munkásságáért kívánta leróni hálaadását adóját.

Komlóssy Dezső részvényes a nyereség felosztása iránt előterjesztett igazgatósági javaslatnál felszólalt és aziránt intézett kérdést az elnökhöz, hogy a tisztviselők jutalékául kitüntetett 3960 frt 54 krtban a vezérigazgatói jutalék bennfoglaltatik-e?

Szepessy Antal vezérigazgató erre kérte a közgyűlést, hogy mivel itt személyére vonatkozó ügy fog tárgyalatni, őt az időre az elnökléstől mentsek fel.

A közgyűlés felment az elnököt s távoztaival Nemes Kálmán foglalja el az elnöki széket.

Nemes Kálmán adta meg a feleletet Komlóssy Dezső kérdésére, még pedig azzal, hogy a tisztviselői jutalékból egy krajczárt sem kap a vezérigazgató. Szepessy Gusztáv már 1891. óta áll a takarékpénztár élén, de még semmit sem fogadott el külön jutalék címén.

Komlóssy Dezső ezen felvilágosító szavak után meleg szavakban méltatja Szepessy Antal érdemeit, a ki 10 év óta odatud s semmi fáradságot nem ismerő munkássággal működött s ime a ki a legnagyobb elismerésre méltóan vezette a takarékpénztár ügyeit, az semmi jutalomban nem részesül. — Indítványozza azért, hogy részére 1500 frt külön jutalmat szavazzon meg a közgyűlés.

Nemes Kálmán szintén igen méltató szavakban röjja le elismerését a vezérigazgató érdemei iránt s azt mondja, hogy az ő érdemeit kellőképen jutalmazni nem tehet, azt csak ők tudják, a kik vele együtt működnek. Ő úgy találna helyesnek, hogy az 1897. évre átvitelni szándékolt összegből a tiszta nyereség egy százalékát szavazzák meg üzletvezetői jutalék címén a vezérigazgatóknak, a mely 1584 frt 22 krt tesz ki.

Néhány tagja a közgyűlésnek kevésnek tartotta ez összeget is, de később eljenzések között elfogadtak Nemes Kálmán indítványát.

Gyórfy Aladár azt kérde, hogy ez csak az 1896. évre állapítottatott így meg?

közben pedig egyes, közgazdasági szempontból fontos törvények is alkottattak.

Kell-e említenem az 1832—36. évi országgyűlésen az urbéri viszonyok törvényes rendezése végett alkotott s már nagy előhaldást tanúsító törvényeket? Az 1835: 3. törvényezikket a magyar nyelvről? A 26. törvényezikket Buda és Pest között állandó hid építéséről, a 44. törvényezikket, melylyel a nemesség önként hozzájárul az országgyűlés költségeinek viseléséhez s adómentességén az első részt őrti? Az 1840: 4. t. c. t. a Duna s egyéb folyamok szabályozásáról, az 5-dikét, mely a büntetőtörvény kidolgozására bizottságot küld ki, minek eredménye lett az 1843-iki hírneves büntetőtörvényjavaslat; ide tartoznak a 6. törvényezikket a magyar nyelvről, 9. a mezei rendőrségről, 10. vizekről esatornákról; aztán a méltán oly nagy hírnevre szert tett 1840: 15—22. törvényezikkek váltó és keresk. törvény, a gyárosokról, keresk. társaságokról, kereskedőkről, fuvarosokról, betáblázásról és esődről, melyek Magyarország közgazdasági életét új alapokra voltak hivatva fektetni s világoosan mutatják a nemzet ébredező szellemét éppugy, mint a 38. Dunát és Tiszát összekötő esatornákról; a 29. törvényezikket a zsidók helyzetét szabályozza, a 44. te. pedig a pesti magyar színház létesítése végett nevezetes.

Az 1844: 2. a magyar nyelv és nemzetiségéről, 3. a vallás dolgában, 4. a nemesi javaknak nem-nemesek általi megszerzéséről, 5. a nem-nemesek általános hivatalviselési képességéről, újabb nagy haladás nyomjelzői.

Említsem-e Kazinczynak, Berzsenyi-

Mert ő úgy óhajtaná, hogy ezután ez minden évben így történjék.

Nemes Kálmán elnök kijelenti, hogy ez alapszabály módosítást involvál s így most nem tárgyalható, ha mint külön indítvány beadatnék egy a jövő évi közgyűlésen tárgyalás alá volna vehető.

Gyórfy Aladár erre visszavonja az indítványt.

Nemes Kálmán elnök erre kimondja a határozatot, hogy a közgyűlés Szepessy Antal vezérigazgatónak érdemei elismerésül a tiszta jövedelem 1%-át, 1584 frt 22 krt szavaz meg külön jutalékul s erről őt külön jegyzőkönyvi kivonatban értesíti.

A választások.

A részvényesek harsány éljenzése között foglalta el ezután újra Szepessy Antal az elnöki tisztet s miután a közgyűlés úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta, az utolsó tárgy a választások megejtése volt.

Az igazgatóság mind a 10 tagjának, névszerint Szepessy Antal, Nemes Kálmán, Komlóssy Arthur, Márton Imre, Novelli Ede, Dr. Rothschnek V. Emil, Simonffy Emil, Szabó Kálmán, Tóth Béla és Zádor Lajosnak megbízatásuk lejárván a szavazást el kellett rendelni.

Komlóssy Dezső a szavazatszedő küldöttség elnöke öt perc után hirdette ki az eredményt, mely szerint mind a tíz kilépett igazgatósági tagot újabb három évre megválasztották. (Eljenzés.)

Szepessy Antal ezután a tárgyszorozatot kimerítettén a közgyűlést berekeszti.

A részvényesek az elnök éltetésével oszlottak szét.

A debreczeni helyivasut közgyűlése.

A debreczeni helyi vasut a t. tegnap d. u. 3 órakor tartotta meg 11-ik évi rendes közgyűlését a város háza nagy termében Szepessy Antal elnöklete alatt 48 részvényes jelenlétében, a kik 763 részvényt képviseltek 675 szavazattal. A jegyzői tisztet dr. Kemény Mór töltötte be, a ki az elnöki megnyitó után felolvasta az igazgatósági jelentést mely szerint a tiszta nyeresémény

(Marczali) úgy jellemzi is e reform mozgalmakat, „hogya az akkori szónoklatoknak és írásoknak mélyére tekintünk, ismét csak azt látjuk, hogy még a forradalom szótárából vett kifejezések alatt sem lappang más, mint a nemesi szabadság végtelenségig vitele, nemesek konzervativizmus, hanem reakció.“ Azért mégis nagy korszak volt ez. Amyi azonban igaz, hogy még a XIX. század első 3 évtizedében sem gondoltak az u. n. szabadelvűek másra, mint a rendi alkotmány korszerűbb módosítására, a mint a Deák Antalnak, Deák Ferencz testvérbátyjának *Kisfaludy* Sándornak írott leveléből látszik, hol még a reform nem állna egyébből, mint az alkotmány „elmohosult részeinek kitisztításából.“ Az „Umriss einer möglichen Reform in Ungarn im Geiste des Juste Milieu“ című egykoru röpirat szerint pedig a magyar törvénykönyv gyönyörű virágos kert, mely kissé el van vadulva, de csak meg kell nyesni s itt-ott kiirtani.

Az 1792: 3. a királynak az országban való lakásáról, a 7. a magyar nyelv tanulásáról és használatáról az 1802: 20. a jobbágyok perlekedési képességének emeléséről, az 1805. 4. Fiumében bekebelezéséről az 1808: 7. t. c. a Ludovica Akadémiáról, a 8. a nemzeti muzeum felállításáról, az 1827: 3. az alaptörvények pontos megtartásáról, a 8. a reformmunkálatok folytatásáról, a 11. a „hazai nyelv mivelése végett felállítandó tudóstársaságról, vagy magyar akadémiáról“ a 13. és 14. a Napoleon által elszakított részek visszakebelezéséről, a 17. cikk Ludovica Akadémiá ahaldék-zalan felállításáról az 1830: 8. törvények a nemzeti nyelv használatáról intézkedik, közben

nek, Kölcseinek, Vörösmartyknak, Garay és Czuczornak irodalmi renaissance-át. A *Marei* bányijutalmat? Szóljak-e arról, mint alapítja meg Széchenyi Ferencz gr. a nemzeti muzeumot, holott ő maga a magyarnak, mint nemzetnek jövője fölött kétségbeesve hal meg? *Festetic* György grófról és a keszthelyi Georgion megalapításáról? A nemzet napszámairól *Fáy* Andrásról, *Földváry* Gáborról?

Kell-e jellemeznem a nagy Széchenyi István működését, ki a M. Tud. Akadémia alapját veti meg, építi a lánchidat, löversenyeket kaszinót alapít, megindítja a Tisza szabályozást, a Duna gözhajózást, a Vaskapu szabályozást a vasutak építését és annyi más üdvös reformot, melyekkel egy évszázadra utmutatója lesz a magyar közgazdasági politikának.

És ezek mellett csak elsorolom azokat a külföldi eseményeket, melyek befolyása végszertesen sodorta nemzetünket 1848. márczius idusa és április 11-ike felé. A francia forradalomtól kezdve, melynek közvetlen hatása *Martinovics* és társai összeesküvésében nyilatkozik, ott vannak: a német nemzet harcrai Napoleon ellen, a német egység eszméjének felmerülése, a gazdasági szövötközés a Zollvereinban, mely nálunk is megteremtí a *Véd-egyletet*. *Beck* Károly, magyar születésű német költő azt mondá akkoriban: A vasuti papírok Németország egységére szóló váltók, a vasuti sinek az egyes német tartományokat összekötő jeggyűrűk. Aztán e korban történt Angliában a katolikusok emancipációja, a választási reform, a zsidók felszabadítása 1829-ben a görög szabadságharc, mely először törte meg a szent szövetség legitimitási

30,067 frt 85 kr, a melyből 15000 frtot osztaléku javasolnak kiosztani, mely 5%-nak felel meg.

Az igazgatóság jutaléka 1187 frt 51 kr, a tartalék tőkéhez javasolnak csatolni 4250 frtot, a nyugdíjalaphoz 2387 frt 40 krt, a fenmaradó összegből 7000 frtot értéksökkenési alapnak, 242 frt 94 krt pedig új szám-lara átvinni javasolnak. Felemlíti a jelentés, hogy a Kossuth utcai vonal építésére engedélyezett kölcsönt nem volt szükséges igénybe venni.

A felügyelő bizottság jelentésének meghallgatása után a közgyűlés mindkettő egyhangulag elfogadta az igazgatóságnak a felmentvényt meg adta.

Mi előtt azonban az a határozat kimondható lett volna, nagyfontosságú kijelentések történtek, nevezetesen Zádor Lajos jegyzőkönyvi köszönetet szavaz az igazgatóságnak de kérdést intéz hozzá az elnök, hogy tudomásával van-e a részvények összevásárlása, mely az utóbbi időben annyira lefoglalták az érdeklődést s ha igen, összeegyeztethetőnek tartja-e a társulat érdekében, hogy a vezetés a részvények megvásárlásával idegen befolyás alá kerüljön?

S z e p e s s y Antal elnök kijelenti, hogy az összevásárlásról az igazgatóságnak van tudomása, de hogy annak mi a célja azt hivatalosan nem tudja.

Dr. K e m é n y Mór szolal fel most ő kijelenti, hogy mennyiben az összevásárlás bizonyos kombinációval van kapcsolatban, arról ő adhat felvilágosítást s ez nem más, mint a vasut vonalának villamosítást átalakítása a közvilágítás kérdésének megoldásával kapcsolatban; a melyre egy budapesti társaság melynek L u k á c s Béla volt keresk. miniszter az elnöke, (A metropol vasut Szerk.) ajánlatot tett az igazgatóságnak, mely a társaságot részletes tervek beadására szólította fel.

Ennek határideje épen ma járt le, azonban táviratilag halasztást kértek. Ugyanez a társaság vásárolta meg az eddig Bécsben elhelyezett 700 részvényt s ahhoz itt a városban vettek még vagy százat s ehhez jogok is volt. Ugyanezt megerősítette D o b i e c z k y Sándor igazg. tag.

A közgyűlés és Z á d o r Lajos a jelenléti helyesléssel fogadta. Ezután a szavazást rendelte el az elnök, melynek ered-

ménye az lett, hogy az igazgatóságból kilépett és S z e p e s s y Antalt, O r m ó d y Lajost és dr. K e m é n y Mórt újból megválasztották.

Ezzel a közgyűlés 4 óra után véget ért.

Az ügyvédi kamara közgyűlése.

M á r k Endre elnökle alatt tartotta meg a helybeli ügyvédi kamara évi rendes közgyűlését tegnap délelőtt.

A közgyűlés megnyitása után elnök K. T ó t h Antal diszelnök és H e i m a n n Ignác halálát jelentette be mit a közgyűlés részvétellel vett tudomásul.

Ezután Dr M e g y e r i Pál titkár olvasta fel évi jelentését, a mely szerint a kamarához a múlt évben 329 fegyelmi és 1825 folyó ügy összesen 1654 ügy darab érkezett be s mind elintéztést nyert.

Volt egy köz. 51 választmányi és 21 fegyelmi ülés. Az ügyvédek lajstromába 8 kérvényező közül 7 felvétellett.

A névjegyzékbe a múlt év elején bevált jegyzve 224 ügyvéd s ehhez az elmúlt évben 7 ügyvéd vétetett fel kitöröltetett egy elköltözött 3, meghalt 4 s így a létszám 224.

A millennium méltatása következett ezután.

Üdvözli az igazságügy minisztert, mint a jogászság fejét, míg pedig azért mint hazánk felvirágzására az isteni gondviselés mellett azon „Populus Verböcynianus“ érdeme melyhez az ügyvédek is tartoznak.

A múlt évben életbe léptetett törvények méltatása után kifejti hogy a házassági törvény a valókerekben követendő eljárással volna kiegészítendő.

Ezután a sommás eljárásról, az örökösödési eljárásról és a közigazgatási bíróságról szóló törvényhez szól a jelentés s kívánatosnak tartja, hogy a bünyádi eljárásról szóló törvény mihamarabb életbe léptetessék.

Egy igen fontos kérdésre tér at ezután a jelentés s szót emel a mellett, hogy Hajdu-Hadház és Téglás községek miután Debreczennel kitűnő közlekedési utakkal vannak összekötve, ne a hajdu-böszörményi, hanem a d e b r e c z e n i járásbíróhatáskörébe osztassák be.

A királyi törvényszek működése után a királyi ítéltábla működéséről szól s arról csak dicséretet és jól mondhat mert csak gyors és alapos munka jellemzi annak működését.

A telekkönyvi ügyeket eléggé kedvezőnek mondja a jelentés hanem szomorú a helyzet a betét szerkesztés tekintetében miután eme munkálatokat csak most kezdték meg. Hajdu-Böszörményben és Hadházon és így legalább 15—20 esztendő kell hozzá míg a hetet szerkesztési munkálatok befejeztéknek.

Az igazságügy miniszter ama vádját, hogy az ügyvédek csak pereket esinálnak a jelentést alaptalannak tartja,

A telekkönyvi ügyekkor szoros összefüggésben áll a zugiráskodás különösen a telekkönyvi zugiráskodás amelynek megszüntetését nemcsak az ügyvédek anyagi érdeke hitvány hanem megkívánja azt a közérdek a közhittel és a telekkönyvi intézmény valódi érdeke.

Ezután még a jelentés hefejezése előtt bizonyosabban foglalkozik a zugiráskodás kérdésével s annak megszüntetését sürgeti.

A nagy gondal kidolgozott jelentést ezután pontonként vette tárgyalás alá a közgyűlés s azt egész terjedelmében el is fogadta.

Dr. F r e u n d Jenő indítványára a kamara évi jelentését megküldik ugy az igazságügyminiszternek mint a helyi bíróságoknak is.

A múlt évi zárszámadás szerint a bevétel 4030 frt 58 kr, a kiadás 3469 frt 76 kr volt és így a maradvány 560 frt 82 krt tesz ki.

A jövő évi költségvetés 2958 frt kiadás és 3010 frt 42 kr bevétellel alapított meg. A közgyűlés délután két órakor ért véget.

A tisztviselők önszegélyző egyesületének közgyűlése.

A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesülete, melynek létezéséről ma Debreczenben már alig tud valaki, pedig nemes céljánál és nyújtott kedvezményeinél fogva valóban részolgalna a pártfogásra, tizenhetedik évi rendes közgyűlését tegnap márczius hó 28 án délelőtt 11 órakor a Jogász és tisztviselői kör helyiségében tartotta meg.

A közgyűlésen S i m o n f l y Imre kir. tan. polgármester szövetségi elnök nem jelenhetvén meg L e n g y e l Imre alelnök foglalta el az elnöki széket.

Elnök üdvözölve a megjelenteket, konstatalja a határozat képességet mivel 150 alaprészt van képviselve s a közgyűlést megnyitja. A jegyzőkönyv vezetésével Z i m m e r m a n n Gyula titkár bízta meg, a hitelesítésre pedig B a b ó Miklós és E ő t v ő s K. Lajos tagokat kéri fel.

H a r m a t h Gergely szövetségi igazgató olvasta fel ezután az igazgatóság beszámoló évi jelentését, melyből a következőket emeljük ki.

Van az egyesületnek 175 rendes és 7 rendkívüli tagja. A befizetett alaprésztel összegé 7380 frt 40 kr. A segély alap 649 frt 98 kr, Tartalék alap 2085 frt 52 kr. Beruházási tartalék alap 237 frt 94 kr. Egyesületi vagyon 10265 frt 45 kr. Előleg adatott a múlt évben 8723 frt 89 kr.

A részvényesek 3 1/2 % osztalékot kapnak, a mglyet ápril 1-étől fogva az egyesületi pénztárnál fevehetnek.

A felügyelő bizottság jelentésének felolvasása után ugy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság jelentéseit tudomásul vették s a felmentvényt mindkettő részére megadták. Az igazgatóság indítványára T a m á s y Béla gyógyszerésznek a fürdőjegyek elárulási-tasáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak a tisztviselőknek pedig 40—40 frt tiszteletdíjat adtak mult évi fáradozásukért s külön is megköszönték huzgó munkásságukat.

L e n g y e l Imre elnök tette ezután szóvá azon okokat a melyek miatt az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentései szerint is az egyesület pang, tagjai nem hogy szaporodnanak de évről—evre fogynak. Maguk a tisztviselők a kikert e jótékony hatásu egylet fennáll nem is merik ennek előnyeit pedig most is a következő kedvezményt nyújtja a szervezet: 1. Fürdő-jegyek a „Margit“ fürdőben: gőzfürdő jegy 45 kr.; porcellán kádfürdő-jegy 45 kr. uszoda-jegy 22 kr. — Fürdőjegyek kaphatók Tamásy Béla gyógyszerészterében. Osszes gyógyszerteráinkban 10% engedmény Kunz József és Társa kereskedő czégnél 5% engedmény, Kardos László kereskedő czégnél 6% engedmény és ha szaporodnának az egylet tagjai ugy még meg kétszereznek a kedvezményeket. Szerinte az új igazgatóságra várna az a feladat, hogy módot találjon arra nézve, mimódon volna fellendíthető az egyesület.

E ő t v ő s K. Lajos azáltal is véli szaporíthatónak az egylet tagjait, ha kimondatnék, hogy a felépítendő tisztviselői telepen csak a tisztviselői egylet tagjai kaphatnak elsősorban lakást.

A közgyűlés mindeme teendők véghezvitelével az új igazgatóságot bizza meg.

Ezután a választásokat ejtették meg.

A folyó évben kilépett igazgatósági tagokat B á r d o s Gézát, G y ő r y Kálmánt, E ő t v ő s K. Lajost, S u h a j d a Józsefet újra megválasztják, az eltávozott M a g y a r i Karoly helyére pedig M a t e r n y Lajost választották be.

A felügyelő bizottság régi tagjai H a n d t e l Vilmos, Z a l a i Márk és T i k o s Józsefet újra megválasztották.

I g a z g a t ó s á g i p ó t t a g o k k á pedig: B a l u g y á n s z k y Béla,

elvet és Ausztriát Oroszországgal majdnem háboruba keverte; az 1830-iki belgaforradalom és lengyel szabadságharc, 1848. febr. 22-iki párisi forradalom, az egyes német államok ezt követő forradalmi, az 1848-iki márcz. 13-iki bécsi forradalom, melynek oly fontos hatása volt a márczius történetére, holott pedig Bécs Kossuth márcz. 3-iki országgyűlési beszéde folytán, melyben Ausztriának alkotmányt követel, fogott fegyvert, ami mind a népeknek új, a szabadságban való szolidaritását mutatja.

Ime ezek csak a főbb okok, melyek láncolata teremtette meg 60 év alatt 1848-at.

Hogy miként lett a békés alkotásból fegyveres önvédelem; miként támadt reánk a reakció s ezek nekünk azok a nemzetiségek, melyek századokon át testvéreink voltak; a szabadságharc isteni színjátékát, a tragikus elbukást, a majdnem 2 évtizedig tartó siri álmot, a feltámadást nem rajzolom.

Megtették mások, nálammal hivatottabbak és meg fogják teni még kiválóbbak.

En csak leborulok e nagy napok, dicső férfaink, alkotóink, martinjaink, száműzöttjeink és újjáteremtőink magasztos emléke előtt és áldom a gondviselést, hogy ma már jó királyunk fölkent személyéhez forrva, mint önálló nemzet intézhetjük sorsunkat s a mi még hiányzik, meghozza a jövő, megadja a magyarok istene, kire esküszünk, hogy rabok többé nem leszünk!

És áldva borulok le a Gondviselés előtt, hogy magyarnak születtem!

Kurziusokylászló, Hajdu Gyulia, Lada Sándor és Szabó József, felügyelő bizottsági póttagok pedig Sapka Jánost választották meg. Több tárgy nem lévén elnök a közgyűlést 12 órakor berekesztette.

A debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet közgyűlése.

A debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet tegnap d. u. 3 órakor tartotta meg fennállása óta második közgyűlését gróf Degefeld József főispán elnöke alatt. A gyűlés iránt igen nagy volt az érdeklődés, annyira, hogy majd minden szövetkezeti tag megjelent.

Dr. Balkányi Miklós igazgatósági tag szövetkezeti jegyző olvasta fel az évi jelentést, a melynek több örvendetes részletei közül, a legszebb részlet az, hogy a telepítés munkája már csaknem egészen készen van s ott a hol még pár év előtt, az akasztófa domb-örnyékén sivar, futó homok terült el, ma egy virágzó száz meg száz embernek kenyeret adó, szőlőtelep áll. Az elért fényes eredmény különösen az ügyvezető Szabó Lajos igazgató érdeme; a kit közgyűlésen ezért minden oldalról üdvözöltek.

Az igazgatóság és felügyelő bizottság fényes eredményű működését még azzal is koronázta, hogy ez évben ismét felajánlotta ezerkilencszáz forintot kitevő díjazását a tartalékalap gyarapítására.

A közgyűlés megvétenni rendelte a telep mellett levő Győrsi fele földet s így ezzel kikerekítette a szövetkezeti telepet.

Mindanki azzal a meggyőződéssel távozott a közgyűlésről, hogy ez a szőlőtelep lesz Debreczennek egyik legszebb és legvirágzóbb gazdasági telepe.

A debreczeni izr. nőegylet közgyűlése.

A debr. izr. betegsegélyző és ápoló nőegylet tegnap d. u. 3 órakor tartotta meg a 23-ik évi közgyűlését a tagok nagyszámú érdeklődése mellett Dr. Balkányi Miklósné elnöke alatt. A terjedelmes és az egylet jótékony működését feltáró évi jelentést a közgyűlés tudomásul véve, elfogadta a jövő évi költség előirányzatot, a melyben 1500 forint bevétel szemben ugyanannyi kiadással, mely összeg tisztán jótékony célra fordítható. Az elmúlt évben 20 szegény állandó havisegélyben, 224 szegény kisebb összegben részesült az egylet népkonyháján pedig 55 gyermek és több szegény család részesült ellátásban. Több indítvány tárgyalása a felmentvény megadása után megejtetett a tisztikar és választmány választása. Valamennyi állás egyhangú közfelkiáltással tölthetett be: elnök: Dr. Balkányi Miklósné; alelnökök: Falck Lajosné, Weinberger Lajosné, titkár: Dr. Altmán Béla; pénztárnok Baum Miksáné; ellenőr Dr. Popper Alajosné. A választmányi szavazatok egy külön bizottság előtt Szerdán d. u. fogtak összeolvasatni s a közgyűlés az elnök életésével 5 órakor véget ért.

Az iparos ifjuság betegsegélyző egyesületének közgyűlése.

Az iparos ifjuság betegsegélyző egylete évi rendes közgyűlését tegnap délután tartotta meg Tóth Kálmán elnöke alatt az egyesület Hatvan utcai helyiségében. Elnök a gyűlés megnyitása után a jegyzőkönyv hitelesítésére Molnár Ambrust és Szűcs Sándort kérte fel ezt megelőzőleg a vezetésre dr. Márton Kálmánt. Az igazgatóság jelentését olvasták fel, mely szerint a betegsegélyző pénztárnak a múlt évben kiváló mozzanata volt, az egylet zajtalan, de hasznos munkában fejezte be az évet. — A zárszámadások feltűnő eredményt mutatnak, 2357 forint 51 kr. bevétellel, 382 forint 8 kr. kérés követelést leírtak, 287 forint 1 krajczárt a tartalék tőkéhez csatoltak s mégis ezek mellett a nyereség 55 forint 76 kr., ami 725 forint 57 krajczárt jelöl. A tagjainak 1223 forint 13 krajczárt 2919

frt 95 krra, 3 évadott 150%-al emelkedtek. A táppénzek 236 forint 95 krajczártól 575 forint 50 krra, a gyógyszeres 115 forint 39 krajczártól 368 forint 71 krajczárra emelkedtek. A jelentést tudomásul vették s a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő bizottságnak megadták. Elnök ezután az újonnan megválasztandó felügyelőbizottságot kéri, hogy teendőit lekiüsmertesebben végezze, ne úgy mint a múlt évben. A felügyelőbizottság tagjait megválasztották: Pap Rókus, Zellinger Éde, Veszely Antal, Ökrös Sándor, Fuhrman József és Bassisza Albert. A gyűlésen még néhány apróbb ügyet intéztek el, mire az ülés az elnök életésével véget ért.

Az önálló munkás betegsegélyző pénztár közgyűlése.

Az önálló munkás betegsegélyző pénztár tegnap délelőtt tartotta meg közgyűlését dr. Boldisár Kálmán tb. kapitány iparhatósági főnök felügyelete s Koharezy Pál ideiglenes elnök vezetése mellett.

A gyűlés megnyitása után a jegyzőkönyv vezetésére dr. Boldisár Kálmán Vettesy Bélát kérte fel, ki felolvasta az igazgatóság jelentését, valamint a zárszámadást, melyet tudomásul vettek s a felmentvényt úgy az elnökségnek, valamint az igazgatóságnak megadták.

Ezután Boldisár Kálmán beszélt az egyesület jelenlegi helyzetéről. Beszédében kifejté, hogy az egyesület volt vezetője s elnöke kezelve alatt volt pénzek nem olyan természetűek, melyek a mostani társulat tagjai által befizetett járulékaiból származik, hanem az 1891. évi XIV. betegsegélyezési törvény életbe lépté előtt fennállott rokkant és betegsegélyző pénztár vezetése alatt volt debreczeni fiókegyletől származik, melynek jogi természete az illető kormány hatóság által eldöntve ma sincsen.

Vettesy Béla szólalt fel erre hangsúlyozva, hogy az egylet fenállását csak úgy lehet biztosítani, a mennyiben a nagyon is alacsony tagdíjakat 1—2 krral feljebb emelik. A közgyűlés ezt elfogadta.

A választások eredménye az lett, hogy elnök Richter Károly lett, alelnök Koharezy és Ivánffy Dezső, titkárnak Vettesy Mihályt választották meg. A közgyűlés 12 óra után véget ért.

Gőzmalmi munkások közgyűlése.

Az István gőzmalom társulat munkásainak önképző és segélyző köre tegnap tartotta meg saját helyiségében 8 ik évi rendes közgyűlését, melyen a körtagok csaknem teljes számban résztvettek.

Cziffer Nándor elnök megnyitván az ülést felolvasta a választmány jelentését, mely a kör m. évi tevékenységéről számolt be.

Ezután felolvastatták a számvizsgáló bizottság jelentése a zárszámadásokra vonatkozólag.

A pénztár számla szerint a kör m. évi összes bevétele 1094 forint 91 krajczár, kiadása 1061 forint 06 krajczár. Pénztári maradványa 33 forint 85 krajczár.

A mérleg számla az alapszabályok szerinti leírások után 1424 forint 92 krajczár, vagyon egyenleggel záródott.

A segély alapra 198 forint 23 krajczár lett elhelyezve.

A kör életrevalóságát mi sem bizonyítja jobban, mint ezen szép anyagi gyarapodás.

A közgyűlés sietett is köszönetet és elismerésének kifejezést adni a vezetőség buzgó és tapintatos működéséért, ezután megállapította a jövő évi költség előirányzatot.

Köszönetet szavazott a közgyűlés az István gőzmalom társulat igazgatóságának és Dr. Király Ferencz országgy. képviselő urnak is a körnek nyújtott kegyes adományaiért.

Általános lelkesedéssel választotta meg Mayer Emil gőzmalmi igazgatót a kör örökös diszelnökéül, ezzel kívánván a kör iránti érdemeit méltányolni.

A tárgysorozat utolsó száma a tisztújítás volt elnök felhívta a közgyűlést az új tisztikar és választmány megválasztására,

kijelentven hogy állását egészségi okok miatt kénytelen elhagyni, és kéri a közgyűlést, hogy helyette mást válasszon.

Miután az elnök daczára a közgyűlés többszöri felkérésének nem volt hajlandó elhatározását megváltoztatni, a közgyűlés ezáltal nem választott elnököt, hanem újabb határidőt tűzött ki egy rendkívüli közgyűlésre, melynek egyetlen tárgyát az elnök választás fogja képezni. A kör tagok azt völik, hogy talán sikerülni fog a jelenlegi elnököt továbbra is megnyerhetni.

Alelnöknek közfelkiáltással Benedek Árpád gözm. hivatalnok választott jegyzőnek Kovács József, pénztárnoknak Szekeres László, könyvtárnoknak N. Varga István s, könyvtárnoknak Csontos József, körgazdák Bozóky Mihály, számvizsgálóknak Engi Sándor, Molnár Matuzsálem és Takács Lajos. Választmányi tagoknl megválasztották Szabó Kálmán Zádor Lajos, Barlicza Pál, Bucsay István, Kazay József, Csehi Mihály, Bujdosó István, Kruppa Agoston, Katona József, Murvai Gábor, Nagy József, Pinczés Mihály; Progner Adolf, Spál Károly, Szauer Károly, Kálmánchelyi Ferencz, Ecsy Zsigmond, Kádár András, Mézszáros Ferencz és Cziffer Nándor. Pottagokul Kóler György, Kovács András, Bánky Ferenc, Nyiri István és Kozma János.

TARKA-ÉLET

Fel Kis-Kassára!

Maholnap kibontja fűrtös virágát a kék, az illatos orgonácska s maholnap nyakunkon ül az a poshadt szaga, meleg idő, mikor megutáljuk a várost, ég a cipőink talpa az aszfalton, az erdő, a mező minden gondolatunk, az erdő, amely hűvös és zöld, a mező, amely tiszta és virágos...

Az időváltozás jelei már is észlelhetők, a Lueger doktor kedvelt fehér szegfűt nem is említem, melyet Debreczenünkben ép az elegáns zsidógavallér urak viselnek nagy előszeretettel, sem perbenyei levelezőnk hat árkusos levelét, mely mindakét oldalán sűrűn be van írva s melyben szinte a tavasz, meg egy legelésző kecske nyáj, igen sok ibolyák, pásztortányakkal, pásztorlegények negédes kíséretében vannak összehozva? ... Mert a ruhákban a világos, könnyű kelmék kezdenek divatosan összelegyedni a tél fekete nehéz kabátjaival s az öreg város háza tetejéről is — ez idényre már valószínűleg véglegesen elszállottak a varjak? ... De mi mindezeknél többet jelent, az, hogy megkezdődtek a kirándulások is a szabadba, mely a sétálás és az egészséges érdekeknek ürügye alatt rendszerint uagyobb mértékű sörözéssel, oszonnakkal van egybekötve.

És a szerelmes párok vagy vidám négyes társaságok hallgatag vagy a körülményekhez képest zajosabb csoportokban huzódnak ki a nagyerdő felé vagy Kis Kassára, a minden éhes kirándulóknak a Mekkájába, a hol közszeretett Kállay nének szolgái sörrel, borral, de meg a mi a tavaszi élvezeteknek netovábbja: száraz kolbással is...

— Uraim és hölgyeim, lelkes honleányok, kászolódjunk tehát s menjünk Kis Kassára: mert csak kint a szabadban az igazi tavasz, mert csak kint az erdőben, a ligetekben nem gyötör bennünket a debreczeni piszkos utcák kellemetlen büze. Fel tehát urak s hölgyek, e nap leányai, vonuljunk a nagyerdőbe s Kis-Kassára.

— Fidonc! ugye, azt mondta bájos nagysád, már pedig hiában rázogattja a szép fejecskejét, még sem olyan rossz az a száraz kolbász? ...

Chevalier de Flaneur.

Ujdonságok.

*** Pártunk figyelmébe!** A törvény értelmében a jövő évi képviselőválasztók névjegyzékébe, csak azok a különben jogosult honpolgárok vehetők fel, a kik a múlt évre kivetelt egyenes állami adójukat f. évi április hó 14-ikéig kifizették. Pártunk intéző bizottságának határozatából ezennel felhívjuk minden elvtársunkat, hogy a fent kitelt határnapig adófizetési kötelezettségüknek eleget tenni el ne mulasszák, nehogy ekként a képviselőválasztók jövő évi névjegyzékéből kimaradjanak, mert mindenki, a ki a névjegyzékéből saját mulasztása miatt kimaradt önkéntelenül is a kormánypárt győzelmét segíti elő! Polgártársak! április 14-ikéig fizessük be az állami adót!

Az elnökség.

*** Vasutasok előléptetése.** A vasutasok karácsonyi ajándéka az előléptetés most jó későre elmaradt s a hivatalos lap csak tegnapi számában tette közzé az oly rég várt előléptetést de ez is csak kevés örömet okozott, mert különösen, Debreczenből k i s s z á m m a l t ö r t é n t e k a z e l ő l é p t e t é s e k. Azok a kiket ez életben szerencse ért, a debreczeni üzletvezetőség és vasuti állomás hivatalnokai között a következők: Stenczel Lajos, Schwalb Adolf, Radó József, Görög József, Molnár István Deák Simon, Sopronyi Károly, ellenőrök, Stolaresik Károly, mérnök, Matesiczky Hugó fogalmazó, segédtitkárra, Ujlaky Henrik, Tóth Gergely segédmérnökök, Krompholz Lajos, Kohl József, Tolcsay Bónis Andor, Löwe Ernő, Lengyel Károly, Hatelmayer Albert Mayer Antal, Weiner Samu, Mester István, Redl Siegfried, Österreicher Adolf és Möricz Sándor hivatalnokok. —

*** Tanácsülés.** Ma délelőtt 10 órakor a városháza nagy termében a városi tanács S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester elnöklété alatt rendes tanácsulást tartott.

*** Az egyetemes ev. ref. konventnek** márczius 31-én kezdődő üléseire a tiszántuli egyházkerület képviselői közül K i s s Áron püspökünk mint már megirtuk márczius hó 27-én, Tóth Sámuel főjegyző márczius hó 29-én, gróf D e g e n f e l d József egyház. főgondnok, továbbá K i s s Albert és L e n g y e l Imre a mai napon utaztak el Debreczenből Budapestre. — S z a b ó János és S z é l l Kálmán esperesek, mint a közalap. végrehajtóbizottság tagjai, már f. hó 26-an a fővárosba utaztak.

*** A Hajdumegyeni gazdasági egyesület** évi rendes közgyűlését április hó 11-én, vasárnap délután 3 órakor tartja meg a vármegye háza nagy termében R á s ó Gyula kir. tan. alispán elnöklété alatt.

*** Az első takarékpénztár kegyelete.** A kik a debreczeni első takarékpénztár tegnap tartott évi közgyűlésén az intézeti helyiség másodemeleti gyűléstermében megjelentek, igeu kelleme meglepetésben részesültek. A gyűlés terem 4 falán látták ugyanis felfüggesztve az 51 év óta fennálló takarékpénztár összes volt vezérigazgatóinak életnagyságu arcképeit, — gyönyörű egyforma keretekben, nevszerint Z a l a i Alajosnak, S a p i Sámuelnek, K o m l ó s s y Imrének és K a r a p Sándornak. A részvényeseknek láthatólag jól esett az intézet vezetőségének ez a figyelme, melylyel

kegyeletüket akarták leróni a takarékpénztár nagynevű vezetőinek érdemei iránt. A gyűlés teremmel szomszédos kis teremben pedig egy nagyobb csoport képen a jelenlegi igazgatóság van levéve, közepén a vezérigazgatóval, S z e p e s s y Antallal, kiknek vezetése alatt a takarékpénztár virágzó állapotban érte el fennállásának 50-ik évét. — A szép kivitelű képeknek igen sok szemlélője akadt.

*** Közigazgatási ülések.** A városi közigazgatási bizottság április havi rendes ülését április hó 5 én délután 3 órakor tartja meg a városháza nagy termében gróf D e g e n f e l d József főispán elnöklété alatt, amelyen a szakreferensek terjesztik elő márczius hóról szóló jelentéseiket. A megyei közigazgatási bizottság pedig április hó 12-én délelőtt kilenc órakor ülészik ugyancsak a főispán elnöklésével.

*** Lejárt pályázat.** Az új szervezeti szabályzat által rendszeresített állatorvosi állás betöltése idáig még nem sikerült. — Már egyszer volt reá pályázat hirdetve, de az akkor kinevezett karczagi állatorvos nem fogadta el a kinevezést s így új pályázat kiírása volt szükségessé. Ez is lejárt f. hó 25-én s ez ideig ketten, névszerint S t e i n e r Jakab és F e h é r Sámuel pályáztak az állás elnyeréséért, a kik közül a főispán nemsokára kinevezi a valóságos belső állatorvost.

*** Elhalasztott gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap d. e. 10 órára közgyűlésre volt összehívva, azonban 11 óráig alig jelentek meg egy néhányan, a minek oka legfőképen a többi közgyűlésekben ke. esendő. Mivel azonban a gyűlés napirendjére régóta várakozó és nagyon fontos tárgyak voltak kitűzve, az elnökölő S i m o n f f y Imre főgondnok és N é m e t h y Lajos iskolaszéki elnök, ki a konvent üléseire Budapestre utazott K i s s Áron püspököt helyettesítette, a gyűlést feloszlatta és folytatását szerdán, holnapután d. u. 3 órára tűzte ki, mikor is a törvény értelmében a gyűlés a megjelenendő tagok számára tekintet nélkül határozatképes lesz.

*** A német nyelv a debreczeni tanítóképzőben.** Az ev. ref. egyetemes tanügyi bizottság a tiszántuli egyházkerület felterjesztése folytán a német nyelvnek a tanítóképzőben tanításával a legközelebb Budapestén tartott ülésében foglalkozott. Az 1883. konventi terv mellőzi, de a m i n i s z t e r a törvényre támaszkodva a német nyelv t a n i t á s á t k ö v e t e j j, a debreczeni képzőben is, ahol eddig nem tanították. A bizottság azt javasolja, hogy a konvent egyelőre rendelje el a német nyelv tanítását a debreczeni képzőben is. De minthogy azt a czelt amit ezzel elérni akarnak, t. i. hogy a növendékek a könnyebb irányú német paedag munkákat olvashassák, nálunk (tiszta magyar vidéken) ugy sem lehet elérni s már a magyar irodalom is eléggé fejlett arra, hogy abból a tanítóképződei növendékek bőséges szellemi táplálékot nyerjenek s más tárgyakkal jobban értékesíthetik az időt: a bizottság javasolja, hogy a konvent kerje fel a m i n i s z t e r t, hogy a debreczeni tanítóképzőben a német nyelv tanításának sürgetésétől álljon el.

*** Véres harcz huszárok közt.** A Krámer-fele nyugotti sori korcsma az éjjeli hét egy véres huszárharcnak volt színhelye. Több honvéd huszár vitéz mulatás közben összeszólalkozott egyik közhuzárral s azt megtamadták, előbb ütlegelték majd kardot rántva egyik oly szerencsétlenül szurta fültővön, hogy azt rögtön elborította a vér s a

földre rogyott. A zajra elősietett rendőri őrsírat súlyosan sérült közhuzárt átszállította a közel levő laktanyába s az őrségnek, átadta a duhajkodó huszárokat is.

*** Az elep-hegyesi gazdaság közgyűlése** Az elep-hegyesi földtulajdonosokból alakult és feloszlott gazdaság végrehajtó bizottsága szombaton délután tartott ülésében elhatározta, hogy az illető földtulajdonosok s illetve hasznobérlők által az 1896 évről a gazdaság pénztárába befizetett mezőőri költségjárulékok egy negyed részben az érdekelteinek vissza fognak terítettni; a visszafizetést Erdélyi István gazdasági pénztárnok f. évi április hó 4-től kezdve Barány utca 2452 sz. a lakásán vasárnaponként d. e. 8—9 és d. u. 2—3 órák alatt teljesíti; a bármely ok miatt 1897. évi június hó 30-ig vissza nem vett összegek a végrehajtó bizottság által megallapított helybeli jótékonycézra (Kossuth szobor alapra) fognak fordítani.

*** Katonai felülvizsgálat.** A katonai vegyes felülvizsgáló bizottság legközelebb április hó 7-én tart ülést gróf D e g e n f e l d József főispán elnöklété alatt.

*** Szerencsétlenül járt szállodatulajdonos.** Végzetes szerencsétlenség érte Vilmos Lajos ismert volt vendéglóst az Angol királyné szálloda tulajdonosát, Ma reggel 9 órakor midőn ép Gréfnak Kossuth utcai trafikájában tartzkodott, hirtelen eszméletlenül rogyott le. A gyorsan előhívott orvos szív-zelühűdést konstataált s haza szállította lakására a még mindig eszméletén kívül levő szállodatulajdonost.

Táviratok.

Országgyűlés.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, márczius 29.

A képviselőházban Berzeviczy elnök bejelentette Morzsányi mandátumát s egyszersmind lemondását is. (Helyeslés balfelől. R á t k a y László közbekiált: **É l j e n ! j ó l k e z d ő d i k a h é t .**) Elnök egyttal L e p s é n y i utólag rendreutasítja szombaton használt T i s z a István beszédjébe kiáltott hazugság kifejezésért M o l n á r János után, ki személyes kérdésben felelt T i s z a Istvánnak, K á l m á n Károly majd két órahosszat beszélt folytonos kaczagás közt, a melyet először Rose n b e r g Gyula azon közbekiáltása idézett elő, hogy: **Bolond lyukból, bolond szél fuj!** K á l m á n erre azzal fenyegette meg a Hazát, hogy ha közbeszólanak itt tartja őket beszédével nem 2, nem is 3 óráig, **hanem a politikai élet legvégső határáig.** Jövendő akart mondani B a n f f y n a k, C s á k y n a k legkedvesebb nyelvükön, egyiknek P l á t ó nyelvén, a m á s i k n a k h é b e r ű l, de az elnök ezt nem engedte meg. Azzal végezte beszédét **É l j e n a k e r e s z t e n y M a g y a r o r s z á g a k o r m á n y p e d i g v a g y f é r j e n m e g v a g y v e s s z e n m e g.** (óriási derűtség) Szünet után, mivel Kálmán felhozta, hogy T i s z a István az Adriánál igazgatóságilag, T i s z a kijelenti hogy eddig senki inkompatibilisnek nem tekintette nem ezt sem más közgazdasági működését, ha K á l m á n képviselő ur annak gondolja, jelentse be az illetékes fórumnak. Kálmán erre bejelentette T i s z a, Hieromnyi, Enyedi Lukács inkompatibilis állását. L a n g elnök kiadta ezt a bizottságnak. Még F a r k a s József és M o c s y beszéltek az appropriacionális javaslat ellen.

Morzsányi mandátuma.

Budapest, márcz. 29. A Debr. er. táv Morzsányi Károly tehát mint azt a képviselőházi mai ülésén be is jelenítették, lemondott erzsébetvárosi mandátumáról. Tegnap partja ülésén beszédet mondott mikor kijelentette, hogy kénytelen lemondani, óriási zaj keletkezett. Morzsányi ezután eltávozott. Helyébe Paksy Albert Csernátony Lajost ajánlotta, de az egybegyűltek óriási püsszegéssel fogadták ezt. Az ellenzékiek Beöthy Ákost kívánják.

A Panama botrány.

Budapest, márcz. 29. (A Debr. ered. táv.) Párisból sürgönyzik: A képviselőház tegnap esti izgalmas ülésén elhatározta, hogy éjjel tíz órakor ülést tart, s hogy a kiküldött bizottság ekkor tegyen jelentést a három panamista képviselő kiszolgáltatásáról. Az éjjeli ülés azonban váratlanul humorosra fordult. Negyed tizenegy órakor nyitották meg újra az ülést. A teremben nagy volt az izgatottság, mely még magasabb fokra hágott, amikor Colhery az előadói pódiumra lépett, hogy beszédet mondjon a költségvetésről. Nagy zaj keletkezik és Colheryt nem hagyják szóhoz jutni. Govyon, a mentelmi bizottság elnöke kijelenti, hogy a bizottság ma nem teheti meg jelentését, mert bizonyos okmányok, melyeknek előterjesztését az igazságügy miniszter megígérte, e perczben nincsenek kéznél (Perczekig tartó láрма. Heves fölkiáltások és gunyos kacagás.) Govyon kijelenti, hogy az Arton-féle irományok egy vasszekrénybe vannak bezárva a szekrény kulcsa egy bírósági irnoknál van, aki falon lakik. (Harsogó kacaj. Dühös felkiáltások. Tiltakozás.) Boyer, a vádlottak egyike szólalt fel azután. El lehetne várni — így szól — a minisztertől, hogy oly esetben ellátván magát a szükséges okmányokkal. (Tetszés.) Igazolni akarta magát már ma, nem akarja holnapután magán viselni a szennyet. Artonhoz való viszonyát ő már öt ízben igazolta. — Pelletan: És az ilyen dolgokra fogják rá, hogy új tények. — Ezután Darlász igazságügy-miniszter beszél. Kijelenti, hogy az okmányokat az ismert ok miatt ma elő nem terjesztheti. (Megújuló gunyos kiáltások.) A miniszter elmondja, hogy Poittavin vizsgálóbíró fel akarta keresni, de nem fogadt (mozgás), hogy ne adjon okot félreértésre. (Tetszés.) Maret, a második vádlott felszólalása után a kamara legközelebbi ülését a radikálisok élénk tiltakozása közben hétéfőre tüzték ki. Az ülést nagy izgalom közben zárták be. Többen ezt kiáltották: Cherchez la clé! keresd a kulcsot!

Budapest, márcz. 29. A Debr. er. táv. Erre vonatkozólag újabb a következő taveratot vettük: A szenátus bizottsága egyhangúlag elhatározta, hogy nem adja ki egyelőre Levey szenátort, hanem bevárja a vizsgálat kiegészítését, mert a kormány kikerő irasa tele van merész kifejezésekkel. A szenátus is hétfőn tart ülést.

A görög trónörökös elutazása.

Budapest, márcz. 29. A Debr. er. táv. Athénből távirják: Konstantin trónörökös feleségétől és Maria hercegnőtől kísérvé, éjjel 11 órakor elutazott Penzalba, a honnan hajón teszi meg az utat Voláig, Penzalva kikötőjéig. A trónörökös a kerti ajtón távozott a palotából, hogy kikerülje az összegyülekezett nép tüntetését.

A méregkeverők perének elhalasztása.

Hódmező-Vásárhely, márcz. 29. A Debreczen er. táv. Muskó Sándor törvényszéki elnök betegsége miatt a végtárgyalást a törvényszék bizonytalan időre elhalasztotta. A vádlottakat a holnap reggeli vonaton szállítják Szegedre. Híre jár, hogy a tárgyalás folytatása Szegeden lesz.

Uralkodók látogatása Pétervárott.

Budapest, márcz. 29. A Debr. ered. táv. A legközelebbi hónapok folyamán az orosz főváros az uralkodók egész sorát fogja vendégekül üdvözölni, a kiknek fogadtatására már is nagyban történnek a fényes előkészületek.

A látogatások sorát Ferencz József király nyitja meg, kit a sziámi király, azután Vilmos császár, a nápolyi herceg, a montenegrói fejedelem, a hessen-darmstadti nagyherceg és végül a francia köztársaság elnöke fognak követni. A látogatások valamennyien hivatalosak lesznek és ez alkalommal fényes udvari ünnepeket is terveznek, a melyeknek programját már most megállapítják. Azon kívül intézkedéseket tettek, hogy az uralkodókat és nagy számú kíséretüket megfelelő módon elhelyezhessék.

A krétai háború.

Budapest, márcz. 29. A Debr. ered. táv. A török csapatok főparancsnokához küldött utasításokat illetőleg a „Kel. Ért.”-nek a következő részleteket közli Konstantinápolyból. A török hadsereg utasítva van, hogy a védelemre szorítkozzék. A határ vonalnak görög csapatok által való átlépése nem engedhető meg. Lényegtelenebb provokációk a görög csapatok részéről figyelmen kívül hagyandók, minden komolyabb kísérlet azonban erélyesen és lehetőleg gyorsan visszautasítandó. A görög határ minden pontja az utolsó emberig megvédendő. A török csapatok egyelőre a határvonalat nem léphetik át. Fontosabb események adtával, a melyek komoly elhatározást igényelnek, a főparancsnok köteles minden erélyesebb intézkedés előtt Konstantinápolyba táviratozni és a szultán közvetlen utasításait bevárni.

A szultán hat hadsegéde jelenleg Edhem basa vezérkaránál van és mindegyikük napnap mellett közvetlen távirati jelentéseket intéznek a szultánhoz.

Budapest, márczius 29. A Debr. ered. táv. Athénből jön sürgöny: A felhivatalos „Palin ghenesia” bécsi tudósítójától levelet közöl, mely szerint Ferencz József király buzgón tevékenykedik, hogy a krétai kérdés békés megoldását kieszközölje. Ő felsége kerülni akarja Görögországgal szemben a kényszerrendszabályokat és állítólag azt tanácsolta a nagy hatalmaknak, hogy az autonómia terve egy Görögországgal által eszközölt ideiglenes megszállás formáját öltse azon föltétellel, hogy a hatalmak föntartják maguknak a jogot, hogy Kréta jövőendő kormányzásának tervét később megállapítsák. — Az athéni sajtó igen élénken és rokonszenvesen kommentálja ezen hirt.

Orosz festő Budapesten.

Budapest, márczius 29. A Debr. ered. táv. Érdekes vendége van tegnap reggel óta fővárosnak. Az orosz festők nesztorai Iwan Ajvasovszky tegnap reggel Szent Pétervárról Budapestre érkezett. A világhírű orosz festő, aki ma 80 éves mintegy 30 évvel ezelőtt egy ízben már volt Budapesten és alig tudott beélni ama rendkívül fejlődéssel, melyet régi itt a régi Pest helyén talált. — Megérkeztek a képzőművészeti társulat nevében Ambrozovics Dezső dr. titkár fozadta Iwan Ajvasovszky különösen tengeri képeivel vált világhírűvé, a melyekből hat nagyobb képet a legközelebbi tarlaton be is mutat. Az orosz festő három napig marad a fővárosban.

Színház.

Felhő Klári.

Ugy terveztük, hogy a tegnapi előadásra a szerző is lejön Budapestről — s ez meg is látszott az előadáson; ilyen finom, jól kidolgozott népszínmű előadást nem igen láttunk még a Komjáthy társulattól, mint a tegnapi esti volt. Azonban — sajnos — a szerzőt,

akit egyszeri látásra személyesen is annyira megszeretett Debreczen közönsége. Hiába vártuk, pedig talán mindössze egy kis félreértés volt az egész, ami ott fenn marasztotta. — De ha őt nem is láthattuk, már az igéretért is köszönettel tartozunk mert az hozta létre a tegnapi élvezetes estét.

Felhő Klárit sem külsőleg, sem belsőleg nem kell felfedeznünk a magyar különösen nem a debreczeni közönség előtt, mely azt már minden ízében ismeri és szereti. A meseszövevény az a biztossága az a színdarabnak az a könnyedsége, költői szépsége ami legfőbb, magyarsága, amely ezen a szép darabon előmlik, magával ragadja az embert s úgy cüg a szerzőnek minden szaván, mintha valami kiélezett mondasokra alapított modern társadalmi dráma volna... Volna? Nem volna, mert valóban az, a magyar paraszt társadalom drámája, annak a magyar paraszt társadalomnak a drámája, a melyen ennek a hazának a jövője, a fenmaradása nyugszik, alapul. A különbség csak az hogy a Felhő Klári nincs kiélezve, hanem a maga önkéntelen átható meztelen igazságával ragadja meg a lelket s ami legfőbb, nem idegen ez mi szívünknek, mert magyarr minden ízében...

S ezt a magyar levegőt, ezt az élet szellemét a mi nemzeti mozgalmaink sikerének oly jól esett tegnap este színházunkban előmleni éreznünk. A szereplők egytől-egyig meglettek mindent, hogy méltó ruhába öltöztessek az atya tiszteletére lelkétől lelkezett szerelmes magzatát...

A legfőbb elismerés mindenesetre Felhő Klári személyesítőjét, Szabó Irmat illeti, ki tegnap este aratta ez évben nagyszámú diadalainak egyik legszebbjét. Igaz és őszinte s amellet valódi művészies volt minden szava, minden mozdulata s második felvonásbeli nagy jelenete után zúgó tapsvihar volt nyílt színen a jutalma, amelyet többször is megkapott és meg is érdemelt. Hangja ugyan nem bírta ki mindenütt az éneket, de azt könnyen feledtette játéka, amelylyel valóban remekelt. Vegre is nem lehet mindenki Blaháné, aki a páratlan hang és énekművészet mellett a játéknak és érzésnek is utólrhetlen uralkodója lehessen.

Melletta a babér Komjáthyt (Aba András) illeti, aki igaz hévvel s nem egy helyi kiváló sikerrel játszotta meg szerepét s nem egyszer ragadta szintén zajos tapsokra a közönséget.

Fátyol Ferkót Békésy Gyula társulatunk remekhangú tenoristája játszotta oly bravúrosan, hogy tőle — ki ellen népszínművükben nem kis kifogások tehetők — a szó teljes értelmében kedves meglepetésnek vette a közönség s ezt nem is mulasztotta el tudomására adni.

Csik Istókot Beczkóy József játszotta, hónapokig tartott hosszas betegsége után először lépve színpadra, teljes sikerrel. Nem széleskörű tehetség, de az afféle alakok bemutatásában társulatunknál páratlan s mindig szívesen üdvözöljük a színpadon, amit most a viszontlátás hatása alatt kétszeres örömmel teszünk meg, nem is beszélve festői működéséről, minek mar annyi szép díszletet köszönhetünk.

Viola Évát Komjáthy né játszotta frenetikus hatással, méltó parja volt Szabó Irmanak.

Kisebb szerepeikben Szilágyi (Tenger) Vidor (Szipta Pista) és Püspöki (Turbék) a nők közül F. Csiga házy Eri (Aba Andrásné) és Halmi Margit (Katicza) tüntek ki, nem hagyhatjuk azonban említés nélkül azt az anakronizmust, hogy tegnap este nem Szabó Irma, sőt nem is Komjáthy né, hanem Halmi Margit kapott koszorút, aki — igaz — nagyon sokszor megérdemelte volna már, de azt talán maga sem képzelte, hogy épen a Szabó Irma napján aki bizony elég mellőzésben és okatlan lenézésben részesült az idény alatt, ismételten a tehetségét.

Árverési hirdetemény.

Klein tanny férj Feldmann Mártonné és társainak kérelme folytán az önkéntes bírói árverés a végrehajtási törvény 206 és 146 §-ai értelmében a nevezettek tulajdonát képező debreczeni nagyujj utcza és a debreczeni 5738 sz. tkvben A + 2441 hrsz. alatt foglalt lakóház és bertelekre a debreczeni kir. Törvényszék mint tkvi Hatóságnak 11899—896 tk. sz. alatt kibocsátott árverési hirdeteményével elrendeltetvén, — annak foganatosítására határnapul 1897. évi április hó 8-ának délutáni 3 órájára tüzetett ki, mikorra is a vevő közönség a kir. törvényszék árverező helyiségebe meghívatik.

Bővebb felvilágosítások Dr Kormos Géza ügyvéd miskolczi lakosnál szerezhetők.

Specialista
Sérvkötőkben

Múlábak

művezek, orthopaedia-műfűzők elötték és hanyag testtartásnak részére) nyújtó és járógépek valamint mindenemű cs. és kir. szabad.

sérvkötők

kiváló szolid kivitelben és jótállás mellett készülnek

KELETI J.
BUDAPEST,
IV: Koronaherceg-utca 17.
Orvos sebészeti műszerek orthopaediai készülékek gyárában.
Gyár. villamos berendezéssel IV. Rostély-utca 15.
Nagy képes árjegyzékek kívánatra ingyen és hirtelenve küldetnek. Szegeden yobb orvosaknak részlet fizetése is készítenek gépek.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagy körökben kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármennemű csúszos bántalmait, u. m.: köszvény, osz, reuma, ischiás asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyben gyakrabban idültebb eseteknél is már egyszeri be-dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntet.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona erősebb üveg két korona 40 fillér.

Főraktárak Budapest: **TÖRÖK JÓZSEF** orv. győgszertárában király-utca 12. és **dr. EGGER A.** orv. győgszertárában váci-körú 17. sz. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes győgszertárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek
Ugyszintén Debreczenben: **Dr. Rótschnek V. Emil** és **Tóth Béla** urak gyógyszer-tárában

Sürgönczim: **Kegyület. Telephon 66. szám.**

„KEGYELET“
első debreczeni disz-temetkező intézet
Tisza-palota, Kenyér-piacz.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét a kor igényeinek megfelelően felszerelt intézetemre felhívni, mely helyben a legrégibb; valamint azon körülményre, miszerint **A. M. Beschoner** császár és kir. udvari szállító érczkoporsó gyárossal történt kedvező egyezségem folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, miszerint t. vevőimnek az érczkoporsókat gyári árban számíthatom, a mi circa 30% különbözet az eddigi árakhoz.

Temetéseket már 10 frttól kezdve a legdiszesebbig a legnagyobb figyelemmel rendkívül jutányosan teljesítek.

A midőn a n. é. közönségnek előforduló szomorú esetekben megtisztelő bizalmát kérem, biztosítom a legszolidabb, figyelmes, pontos és legjutányosabb kiszolgálásomról;

kiváló tisztelettel

KERNÁTS GYULA,
„KEGYELET“ tulajdonosa, közkörház szállítója.

Bársonykoporsós temetést 70 frttól kezdve elvállalok.

Keszler A. műszerész,
DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek,
angol és német kerékpár legnagyobb raktár.

Mindenféle gép- és Bicikli részek legolcsóbban csakis nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat **műszerész műhelyemben** pontosan **méréselt árak** mellett készítek

Varrógépek, kerékpárok, irrógépek, orvosi műszerek, fog-furógép, villanygépeket, múlábakat és mindenféle testhordó készülékeket mérték után készítek és javítok.

Nyilvánosfigyelmeztetés! Az első egyedül álló varrógép- és kerékpár műszerész javító műhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.

Rendkívül dus raktár.
Félvászon, egész vászon, félbőr és félbőr-posztó
igen csinos kötésű

üzleti könyveket
rendkívül olcsó árak mellett
ajánl:

HOFFMANN és TÁRSA
könyvnyomdája
Debreczen, a Fopostával szemben.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben fopostával szemben.